

Streszczenie

Tytuł: Kondycja fizyczna i psychiczna, a jakość życia pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawu kolanowego.

Wstęp: Choroba zwyrodnieniowa stawów powoduje szereg dolegliwości fizycznych, co skutkuje pogorszeniem ogólnego stanu zdrowia oraz ograniczeniem możliwości swobodnego poruszania się. Powstałe utrudnienia w zakresie dotychczasowego funkcjonowania mogą wpływać na dobrostan jednostki, pogarszając jakość jej życia.

Cel: Celem pracy była ocena wpływu stanu fizycznego oraz posiadanych zasobów osobistych na jakość życia pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawu kolanowego.

Materiał i metody: Badaniem objęto 300 osób - w tym 150 pacjentów z chorobą zwyrodnieniową stawu kolanowego (grupa badana) i 150 osób bez rozpoznanych chorób w obrębie narządu ruchu kończyn dolnych (grupa porównawcza). W badaniu zastosowano narzędzia standaryzowane: Test Orientacji Życiowej (LOT-R), Skala Uogólnionej Własnej Skuteczności (GSES), Skalą Western Ontario and McMaster Universities Osteoarthritis Index (WOMAC), Indeks bólowo-czynnościowy Lequesne'a (ISK) oraz Skrócony Kwestionariusz Oceny Jakości Życia WHOQOL-BREF. Do analizy statystycznej wyników zastosowano testy nieparametryczne (np. test U Manna-Whitney'a, Kruskala-Wallisa, współczynnik korelacji Spearman'a), przyjmując poziom istotności $p < 0,05$.

Wyniki: Badane osoby z gonartrozą cechowały się różnym stopniem zaawansowania objawowej choroby zwyrodnieniowej stawu kolanowego, jednak najliczniejszą grupę stanowili pacjenci legitymujący się ciężkim oraz bardzo ciężkim upośledzeniem czynności stawów kolanowych, a także ich niepełnosprawnością. Osoby w grupy porównawczej odznaczały się wyższym wskaźnikiem poczucia własnej skuteczności ($p < 0,001$), wyższym poziomem dyspozycyjnego optymizmu ($p < 0,001$) oraz istotnie lepiej oceniały jakość swojego życia i zdrowia ($p < 0,05$) w porównaniu do osób z grupy badanej. Stan fizyczny pacjentów z gonartrozą oraz poziom posiadanych zasobów osobistych miał związek z jakością ich życia ($p < 0,05$).

Wnioski: Ambivalentna ocena jakości życia oraz niezadowolenie ze swojego zdrowia w grupie osób z chorobą zwyrodnieniową stawu kolanowego, związane były z gorszą kondycją fizyczną oraz niskim poziomem posiadanych zasobów osobistych.

Słowa kluczowe: choroba zwyrodnieniowa stawu kolanowego, jakość życia, zasoby osobiste, poczucie własnej skuteczności, orientacja życiowa